

ע"פ 8430/20 - יוסף חיים עמר נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 8430/20

לפני:
כבוד המשנה לנשיאה נ' הנדל
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופט י' אלרון

המערער: יוסף חיים עמר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט
המחוזי ירושלים מיום 29.3.2020 (השופטים ר' כרמל,
כ' מוסק וש' רנר), ומיום 22.10.2020 (השופטים ר'
כרמל, א' רומנוב וש' רנר) בתפ"ח 61400-12-15

תאריך הישיבה: כ"ו בחשון התשפ"ב (1.11.2021)

בשם המערער: עו"ד ארז בר-צבי

בשם המשיבה: עו"ד סיגל בלום

בשם שירות המבחן למבוגרים: עו"ס ברכה וייס

פסק דין

השופט י' אלרון:

1. לפנינו ערעור על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בתפ"ח 61400-12-15 מיום 29.3.2020 (השופטים ר' כרמל, כ' מוסק וש' רנר), ומיום 22.10.2020 (השופטים ר' כרמל, א' רומנוב וש' רנר), בהתאמה, בגדרם הורשע המערער, לאחר שמיעת ראיות, בשורה של עבירות מין חמורות בשני קטינים, במספר רב של הזדמנויות ולאורך תקופה ממושכת.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 29.12.2015 הוגש נגד המערער כתב אישום המייחס לו שורה של עבירות מין בקטינים כאמור, לפי סימן ה' לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

ביום 5.3.2019 ניתנה הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, במסגרתה המערער הורשע בכל המיוחס לו בכתב האישום, כפי שיפורט בהמשך (להלן: הכרעת הדין הראשונה), ונגזרו עליו ביום 26.6.2019, 8 שנות מאסר לריצוי בפועל, 6 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים, ופיצוי כספי בסך 50,000 ש"ח לכל אחד מהמתלוננים (להלן: גזר הדין המקורי).

3. המערער הגיש ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין לבית משפט זה (במסגרת ע"פ 5660/19), יחד עם בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר שהושת עליו. בהחלטה מיום 10.10.2019, קיבלתי את בקשת המערער לעיכוב ביצוע עונשו, תוך קביעת תנאים וערבויות, במטרה להבטיח את מניעת הימלטותו מאימת הדין, ומניעת קירבתו למתלוננים.

4. ביום 2.1.2020 התקיים דיון בערעור, ולאחר שעניין במכלול החומר שבתיק, קבע בית משפט זה (המשנה לנשיאה ח' מלצר, והשופטים ע' ברון וע' גרוסקופף) כי התיק יוחזר לבית המשפט המחוזי, לצורך כתיבת הכרעת דין חדשה, מאחר שהכרעת הדין לוקה בחסר ואינה מנומקת כראוי. יחד עם זאת הובהר, כי בית המשפט המחוזי לא נדרש לשמוע שוב עדויות או לקבל ראיות נוספות בטרם כתיבת הכרעת הדין מחדש. משכך אף בוטל גזר הדין שניתן, והוחלט כי הצדדים יוכלו לטעון שוב בפני בית המשפט המחוזי לעניין העונש, ובהמשך לכך ינתן גזר דין חדש.

5. ביום 29.3.2020 ניתנה בבית המשפט המחוזי הכרעת דין חדשה, במסגרתה שינה בית המשפט מהכרעתו הקודמת, וזיכה את המערער ממספר אירועים אשר יוחסו לו באישום הראשון בכתב האישום. המדינה הבהירה מטעמה כי השינוי בין הכרעת הדין החדשה לבין הכרעת הדין הראשונה קשור בעיקרו לשינויים שביקשה המשיבה לערוך, בשלב הסיכומים, ביחס לחלק מהאירועים שיוחסו למערער, בשל טעויות שנפלו בפירוט כתב האישום. לטענתה, השינויים שהתבקשו הובילו את בית המשפט המחוזי לנהוג במשנה זהירות ולא להרשיע את המערער ביחס לאותם האירועים שיוחסו לו באישום הראשון.

כפועל יוצא מכך, נשמעו בבית המשפט המחוזי טיעונים לעונש והתקבל תסקיר עדכני בעניינו של המערער.

בהתאם לכך, ביום 22.10.2020 ניתן גזר דין משלים, במסגרתו הופחת עונשו של המערער והועמד על עונש מאסר בפועל לתקופה של 7 שנים וארבעה חודשים. שאר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם.

6. הערעור שבפנינו מתייחס להכרעת הדין וגזר הדין החדשים של בית המשפט המחוזי. כעת נפנה לפירוט העובדות והאירועים בתיק.

עיקרי עובדות כתב האישום

7. על פי כתב האישום, המערער (יליד 1989) ביצע עבירות מין בשני מתלוננים, שהיו קטינים בעת ביצוע המעשים -א' יליד שנת 1995, ו-ד' יליד שנת 1994. על פי המתואר, המעשים בוצעו במהלך פרק זמן של כשנה, בין השנים 2006-2007, במהלך התקיימו מפגשים רבים, במקומות שונים, בין המערער לבין המתלוננים, אשר הכירו מהשכונה בה התגוררו בירושלים.

האישום הראשון מתייחס לעבירות שביצע המערער במתלון א', והאישום השני מתייחס לעבירות שביצע המערער במתלון ד'.

8. באישום הראשון, יוחסו למערער עשרות עבירות של מעשה סדום ומעשים מגונים בקטין שטרם מלאו לו שש עשרה שנים ושלא בהסכמתו החופשית; וכן עבירה של גרם מעשה סדום בקטין (עבירה ממנה זוכה בהכרעת הדין החדשה), כפי שיפורט להלן.

על פי האמור באישום זה, המפגשים בין המערער לבין א' התקיימו בתדירות של בין אחת לשלושה ימים לבין אחת לשבוע, כאשר בחלק מן המקרים המעשים בוצעו במקווה שברח' הרשלה בירושלים (להלן: המקווה), שם עבד המערער בתקופה הרלוונטית, ו-א' נהג להגיע למקווה לטבילה מידי יום שישי.

באחת הפעמים, כאשר א' סיים את ביקורו במקווה ביום שישי ופנה לצאת, קרא לו המערער ואמר לו שהוא זקוק לעזרתו במחסן של המקווה, וא' התלווה אליו. בטרם נכנסו למחסן, נישק המערער את א' בפיו. כשנכנסו למחסן, המערער נעל את הדלת והחל ללטף את א' ולפתוח את רוכסן מכנסיו. בתגובה לכך, א' בכה וביקש מהמערער להפסיק. המערער לא שעה לבכיו, ושב ונישק את א' בפיו. לאחר מכן, הסיר את מכנסיו של א' ואת מכנסיו שלו, מרח על איבר מינו חומר סיכה מתוך שקית שהיתה בכיסו, והחדיר את איבר מינו לתוך פי הטבעת של א', עד שהגיע לסיפוקו, כל זאת תוך שא' סובל מכאבים עזים ובוכה.

לפי המתואר בכתב האישום, במועדים רבים נוספים במהלך התקופה הרלוונטית, התקיימו מפגשים דומים בין המערער לבין א' במחסן של המקווה, בעיקר בימי שישי בשעות הצהריים. במהלך מפגשים אלה המערער נהג להחדיר את איבר מינו לתוך פיו של המתלון ולפי הטבעת שלו.

בנוסף, המערער נהג להתקשר אל א', ולומר לו שהוא ממתין לו עם רכבו מחוץ לביתו. א' נהג להשיב שאינו יכול לצאת, אך כאשר יצא לבסוף מביתו לשם מטרות אחרות, נהג המערער לארוב לו מתחת לבניין מגוריו ולדרוש ממנו להיכנס לרכבו, תוך שהוא מאיים עליו. בשל פחדו של א' מהמערער, הוא ניאות להיכנס לרכבו ונסע עמו למקומות שונים.

בהזדמנות אחרת, המערער הוביל את א' למחסן המקווה, יחד עם אדם נוסף. לאחר שנכנסו שלושתם למחסן, הסיר האחר את מכנסיו והמערער החדיר שלוש אצבעות לפי הטבעת של האחר תוך שהוא אומר לא' שיצפה ויראה שהאחר אינו בוכה. בסמוך לאחר מכן, עזב האחר את המקום, והמערער החדיר את איבר מינו לפי הטבעת של א'.

כעולה מכתב האישום, אירועים נוספים התרחשו בבית הכנסת "שערי דוד". באחת הפעמים, ביום שישי, לאחר שבאירוע מוקדם יותר שהתרחש באותו היום במחסן המקווה, המערער לא הצליח להגיע לסיפוק מיני, הוא פגש בא' אשר הגיע לבית הכנסת לפנות ערב. המערער הוביל את א' לחדר השירותים, שם החדיר את איבר מינו לתוך פי הטבעת של א', תוך שהוא גורם לו לכאבים עזים בישובו. תוך כדי מעשה זה, סכר המערער בידו את פיו של א' לבל יצעק.

עוד תואר בכתב האישום על אודות מפגשים בין המערער לבין א' בחדר השירותים של בית הכנסת "נר יוסף", ברכבו של המערער, ובמחסן ביתו של המערער. במקרים אלו התקיים מגע מיני, אשר כלל, בין היתר, את החדרת איבר מינו של המערער לתוך פיו של א'. יש לציין כי בכל הנוגע לאירועים במקומות הללו, טענה המשיבה בסיכומיה בערכאה דלמטה, כי נפלה טעות בכתב האישום, באשר לטיב המעשים אשר יוחסו למערער, ומשכך בית המשפט המחוזי לא הרשיע בגינם בסופו של יום.

9. באישום השנייוחסו למערערשתי עבירות של מעשה סדום בקטין שטרם מלאו לו 14 שנים; עבירה של מעשה מגונה בפומבי בפני אדם שטרם מלאו לו 16 שנים; ומספר עבירות של מעשים מגונים בקטין שטרם מלאו לו 14 שנים.

על פי האמור באישום זה, במהלך השנים 2006-2007, התקיימו מפגשים רבים בין המערער לבין ד'. חלק מן המפגשים התרחשו במחסן המקווה בירושלים, בו עבד המערער כאמור, ואשר היה סמוך לביתו של ד'. אירועים נוספים התרחשו ברכבו של המערער, כפי שיפורט להלן.

באירוע אחד, פגש המערער בד' סמוך למקווה. לאחר שהמערער הפציר בד' להתלוות אליו למחסן של המקווה, נכנסו השניים לתוך המחסן. שם אחז המערער באיבר מינו של ד' ושפשף אותו. לאחר שהמערער שמע כי מחפשים אחריו כדי שיחזור לעבודתו במקווה, עזב את המחסן ויצא מן המקום.

באירוע אחר, אף הוא התרחש במחסן המקווה, ביום שישי בשבוע, המערער שכנע את ד' להיכנס עמו למחסן, ולאחר שנכנסו, המערער מרח סבון באזור פי הטבעת של ד' והחדיר את איבר מינו לישובו של ד'. לאחר שד' צעק למערער שיפסיק כי הוא מכאיב לו, הפסיק המערער את מעשיו.

בהזדמנות אחרת, המערער נהג ברכבו ופגש בד' ששה מחוץ לביתו, הזמין אותו לנסוע עימו ברכבו וד' נענה להזמנה. המערער עצר את רכבו בחניון אוטובוסים של "אגד" (להלן: מסוף אגד), נגע באמצעות ידו באיבר מינו של ד', ולאחר מכן הפציר בו להכניס את איבר מינו של המערער לפיו. ד' נענה להפצרותו, והמערער החדיר את איבר מינו לתוך פיו של ד'. לאחר מכן, המערער אונן בפני ד' עד שהגיע לסיפוקו. בהמשך לכך, ניסה המערער לשכנע את ד' להחדיר את איבר מינו לפי הטבעת של ד', ואף הציע לו כי בתמורה לכך ישלם לו סכום של 15-20 ש"ח. בהתאם לכתב האישום, המעשים במסוף אגד חזרו על עצמם במספר הזדמנויות.

10. המערער כפר בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום, ואף טען כי אינו מכיר כלל את המתלוננים.

הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי

11. בית המשפט המחוזי הרשיע כאמור את המערער, פה אחד, במרבית העבירות שיוחסו לו בכתב האישום, כפי שיפורט להלן, למעט אותן עבירות שיוחסו למערער באישום הראשון, שלגביהן טענה המשיבה, כאמור, כי נפלו טעויות בפירוט בכתב האישום (ביחס לאירועים שהתרחשו בבית הכנסת "נר יוסף"; ביחס לאירועים שהתרחשו ברכבו של המערער; ובמחסן ביתו של המערער).

בגין האישום הראשון, המערער הורשע בעשרות עבירות של מעשה סדום בקטין שטרם מלאו לו 16 שנים ושלא בהסכמתו החופשית, עבירה לפי סעיף 347(ב) וסעיף 345(ב)(1) וסעיף 345(א)(1) לחוק העונשין; ובמעשים מגונים בקטין שטרם מלאו לו 16 שנים ושלא בהסכמתו החופשית, עבירה לפי סעיף 348(ב) וסעיף 345(ב)(1) וסעיף 345(א)(1) לחוק העונשין.

בגין האישום השני, המערער הורשע בשתי עבירות של מעשה סדום בקטין שטרם מלאו לו 14 שנים, עבירה לפי סעיף 347(ב) וסעיף 345(ב)(1) וסעיף 345(א)(3) לחוק העונשין; ובעבירה של מעשה מגונה בפומבי בפני אדם שטרם מלאו לו 16 שנים, עבירה לפי סעיף 349(ב) לחוק העונשין; ובמספר עבירות של מעשים מגונים בקטין שטרם מלאו לו 14 שנים, עבירה לפי סעיף 348(א) וסעיף 345(א)(3) לחוק העונשין.

12. בהכרעת דין מנומקת ומפורטת, הרשיע בית המשפט המחוזי את המערער ונסמך על ממצאי מהימנות אשר קבע ביחס לעדי התביעה השונים שהעידו בפניו - המתלונן א', אימו, אביו, ואחיו הגדול; וכן המתלונן ד' ואחיו - והחזוקים שמצא להם. לעומת זאת, בית המשפט דחה את גרסת המערער וקבע כי אינה אמינה, וכי להסברים שמסר אין אחיזה בחומר הראיות, והכל כפי שיפורט להלן.

13. בית המשפט התרשם מעדותו של א' כעדות אותנטית ומהימנה מאוד, וכך קבע בעניין זה:

"עדויות של א', המתלונן מהאישום הראשון הייתה עדות קשה וכואבת. א' שהיה חייל בעת מתן עדותו התקשה במהלכה, בכה לפרקים, סיפר על הטראומה עימה הוא מתמודד מאז הפגיעות שעבר, ועל ההצפה של האירועים אותה הוא חש

בתקופת העדות. תיאורו את המעשים שבוצעו בו כלל תיאור של תחושות פיזיות כואבות ופרטים מפורטים בכל הנוגע למקומות בהםבוצעו המעשים [...] תיאור אותנטי וכואב במיוחד היה תיאורו של א' את ניסיונות ההתאבדות שלו בגיל 11 בהטמנת ראשו מתחת למים באמבטיה. קשה להלום כי כל האמור הומצא." (עמ' 24 להכרעת הדין).

אשר לאירועים שהתרחשו במחסן המקווה, בית המשפט קיבל את גרסתו של א' כמהימנה. נקבע כי א' תיאר באופן מפורט את שאירע הן בחקירתו הראשית והן בחקירתו הנגדית. הוא תיאר את הכניסה למחסן עם המערער, אתהנשיקה בכניסה למחסן, את תחושותיו כמתואר על ידו - "פיק הברכיים" והפחד שחש כשהמערער החל לגעת בו ולהפשיטו, את רצונו ללכת, ואת "דברי ההרגעה" שלהמערער.לבסוף תיאר את החדרת איבר מינו של המערער לפי הטבעת שלו לאחר שמרח שמפו על איבר מינו. א' חזר ותיאר אתהכאבים שחווה, את בכיו במהלך המעשים, ואת הכאבים שחש לאחר המעשה כשחזר לביתו. א' העיד כיהמעשים שהתרחשו במקווה חזרו על עצמם עשרות פעמים.

אשר לאירוע שהתרחש בבית הכנסת "שערי דוד", קבע בית המשפט כי תיאורו של א' לגביו היה מפורט וכואב במיוחד. א' תיאר את הגבאי שהיה בכניסה לבית הכנסת וביקש עזרה מהמערער, את הכאבים העזים שחש במהלך האירוע ולאחריו, את הרעידות ברגליים שחווה, עת המערער החדיר את איבר מינו לפי הטבעת שלו, ותיאר כיצד המערער שם את ידו על פיו כדי שלא יצעק מרוב כאב.

בית המשפט התייחס לכך כי בחקירתו הנגדית, א' התקשה לומר האם האירוע בבית הכנסת "שערי דוד" היה האירוע השני בסדר האירועים, ובהמשך אף העיד כי אינו זוכר מהיכן המערער והוא הגיעו לבית הכנסת, אך לאחר מכן העיד שהם הגיעו מהמקווה, ושסנגורו של המערער הצליח לבלבלו. בהקשר זה נקבע כי:

"אין באמור כדי לגרוע ממחימות גרסתו בכל הנוגע למעשה שביצע בו הנאשם ב'שערי דוד' שהיה, כך חזר ואמר, הכואב והטראומטי מכל המעשים" (עמ' 25 להכרעת הדין).

14. בית המשפט המחוזי מצא לגרסתו של א' מספר חיזוקים ראייתיים, ובכללם, אופן חשיפת המעשים; מצבו הנפשי של א' בעקבות החשיפה; עדותו של המתלונן הנוסף ד'; השיחות שקיימו אביו ואחיו של א' עם המערער; והעימות בין אחיו הגדול של א' לבין המערער. להלן אפרט את הדברים לפי סדרם.

15. ראשית, אשר לחשיפת האירועים, קבע בית המשפט כי א' בחר שלא לספר לאיש על המעשים מתוך פחד, אך בחר לספר לבסוף לחברו הטוב ד', המתלונן השני, ובפרטים כלליים בלבד. ד' סיפר בשלב מסוים לבחור בשם ש' ל', אותו הכיר מבית הכנסת שבו התפלל (להלן: ש' ל'). אחיו של ד' העיד כי ש' ל' פנה אליו בבית הכנסת ואמר לו שד' סיפר לו על אודות פגיעות מיניות מצד המערער כלפיו וכלפי א'. אחיו של ד' סיפר על כך לאביהם. הוריו של א' סיפרו בעדותם כיצד יום ששי אחד הגיע אביו של ד' לביתם וביקש לדבר בחוץ עם אביו של א'. אביו של א' העיד כי אביו של ד' אמר לו שבנו סיפר לו כי המערער "מתעסק" עם א' וד' במקווה. בעקבות זאת, התקיימה שיחה בין א' לבין הוריו, ובה אישר א' את המעשים.

שנית, בית המשפט מצא חיזוק במצבו הנפשי של א', אשר חווה פחדים וסיוטים בלילות בעקבות החשיפה, מצב עליו העידו הוא עצמו, הוריו, ואחיו הגדול.

שלישית, חיזוק נוסף נמצא בעדותו של המתלונן הנוסף ד', אשר אף בו פגע המערער. מעדותו של א' עולה כי כלל לא היה מודע לכך שד' אף הוא התלונן כנגד המערער.

רביעית, נקבע כי השיחות שקיימו על פי עדותם, אביו ואחיו הגדול של א' עם המערער, לאחר החשיפה, מהוות חיזוק נוסף לעדותו של א'. בשיחות אלו, הזהירו אביו ואחיו של א' את המערער שלא יתקרב יותר לא', והמערער בתגובה אמר לאחיו של א' שהוא "נשבע שזה לא יקרה שוב"; ולאביו של א' אמר "אני מבטיח לך שאני לא נוגע בו יותר". בדברים נכוחים אלה מצא בית המשפט המחוזי "הודאה משתמעת" של המערער, כי "קרו דברים בעבר אך לא יקרו עוד בעתיד" (עמ' 26 להכרעת הדין).

חמישית, חיזוק ראיתי נוסף מצא בית המשפט בעימות החקירתי שנערך בין אחיו הגדול של א' לבין המערער, במסגרתו הטיח בו האח את דבר קיומה של השיחה ביניהם (השיחה בה הזהיר האח את המערער לבל יתקרב לא'), אך המערער אמר כי אינו זוכר שיחה כזו וכי לא התרחשה. אלא שבסיום העימות ביניהם, ביקש המערער לדבר עם האח מחוץ לחדר החקירות, ובמהלך שיחה שהתקיימה ביניהם, העיד האח כי המערער הודה בפניו על המעשים וגם ביקש סליחה (להלן: תרגיל החקירה שנערך בין אחיו של א' לבין המערער).

16. אשר לאירועים מושא האישום השני, קבע בית המשפט המחוזי כי עדותו של המתלונן ד' היתה מהימנה ואוטנטית. בהקשר זה, עמד בית המשפט על כך כי ד' העיד כמעט בעל כורחו, שכן לא רצה לחשוף את המעשים ולהגיש תלונה, ורק לאחר שזומן על-ידי המשטרה להעיד בעניינו של א', ולאחר שהחוקר הבין שגם הוא נפגע, ד' הגיש תלונה. ד' העיד כי לא רצה להציף את האירועים וכי אביו הוא ששכנע אותו להעיד. נקבע כי תמיכה לכך מצויה בהפתעתו של א' במהלך עדותו משהתברר לו שגם ד' התלונן נגד המערער.

בית המשפט קיבל את גרסתו של ד', אשר תיאר את האירועים שהתרחשו במחסן המקווה, זאת לאחר שהמערער קרא לו לבוא לחדר צדדי. ד' תיאר את המגע באיבר מינו, תוך שפשופו על ידי המערער, ותיאר כיצד המעשים נפסקו לאחר שנשמעו דפיקות בדלת. ד' אף העיד על אירוע נוסף שהתרחש במקווה, בו החדיר המערער את איבר מינו לישבנו, לאחר שסיבן את האזור, ותיאר את הכאבים הנוראיים שחש.

אשר לאירוע שהתרחש במסוף אגד, תיאר ד' כיצד הזמין אותו המערער ל"סיבוב" ברכבו, והשניים נסעו למסוף של אגד ברמת שלמה. ד' תיאר כי הוא זוכר שהוא הכניס את איבר מינו של המערער לפיו, הפסיק, ואז המערער המשיך "וגמר לעצמו ביד". עוד העיד כי המעשים בוצעו בו במשך תקופה של כשנתיים ונפסקו לאחר אירוע בר-המצווה שלו.

17. לגרסתו של ד' מצא בית המשפט חיזוקים ראיתיים, וביניהם עדותו של א' בדבר המעשים הדומים שביצע בו המערער; אופן חשיפת הדברים - ד' סיפר על דבר הפגיעה בו בזמן אמת לש' ל'; ועדות אחיו של ד' בעניין זה, אשר מסר

כי כששאל אותו על כך בזמן אמת, ד' אישר כי המערער נגע בו.

18. בניגוד לקביעות המהימנות הברורות של בית המשפט המחוזי ביחס למתלוננים, קבע בית המשפט כי גרסת המערער אינה אמינה ודחה אותה. בית המשפט עמד על ניסיונו של המערער להרחיק את עצמו מכל היכרות עם המתלוננים, וכן על ניסיונו להרחיק את עצמו מביצוע המעשים כבגיר:

"עדות הנאשם בכל הנוגע לשני האישומים לא עוררה כל אמון [...] הוא נחקר פעם אחת במשטרה ובחקירתו הכחיש את כל המיוחס לו. כבר במשטרה אמר כי הוא מכיר את אחיהם של א' ו-ד' אך אותם עצמו אינו מכיר [...] הכחשתו המוחלטת כי הוא מכיר או ראה את המתלוננים לא עוררה אמון [...] לגבי הגיל ניסה הנאשם באופן עקבי להרחיק עצמו מביצוע המעשים כבגיר. כך בעוד שבעדותו במשטרה מסר כי עבד במקווה בגילאי 16-17, בעדותו בבית המשפט העיד כי עבד במקווה בגילאי 15, 15.5, 16 ודבריו כי אמר אחרת במשטרה לאחר שלחצו עליו, אף הם אינם משכנעים." (עמ' 27-28 להכרעת הדין).

19. עוד הודגש בהכרעת הדין, כי בעדויות הנוספות שהובאו מטעמו של המערער – עדות אביו ועדותו של בלן המקווה – לא היה כדי לחזק את גרסתו. אביו של המערער העיד כי במפגש שנערך עם אביו של א', האחרון דרש שהמערער יעבור טיפול, אמירה שאינה מתיישבת עם מוטיבציה כלשהי להפלה.

20. אשר לגילו של המערער בעת ביצוע המעשים, קבע בית המשפט המחוזי כי על פי הראיות שהובאו בפניו, המערער ביצע בא' מעשי סדום רבים לאחר הגיעו לגיל 18. ועל פי ההנחה המיטיבה ביותר עם המערער, הוא ביצע בד' מעשה סדום אחד לאחר הגיעו לגיל 18 (ואילו האירועים האחרים בוצעו קודם לכן).

בית המשפט עיגן את קביעתו בעדותו של ד' ביחס לגיל בו פסקו המעשים – אשר העיד כי הוא זוכר היטב שזמן קצר אחרי אירוע בר-המצווה שלו נפסקו המעשים, וכי המעשים בוצעו במשך תקופה של כשנתיים; א' העיד כי המעשים פסקו לפני אירוע בר-המצווה שלו, ונמשכו כשנה. בית המשפט קבע כי בהנחה שהמעשים פסקו עת היה ד' בן 13 וא' בן 12 – המערער ביצע בהם את המעשים המיניים כאשר במשך תקופה של 8 חודשים היה זה מכבר בגיר.

גזר דינו של בית המשפט המחוזי

21. בית המשפט המחוזי עמד בגזר דינו על סבלם של המתלוננים, ועל הצלקות שנגרמו ממעשיו של המערער, אשר פצעו את גופם ואת נפשם, "צלקות שטרם הגלידו וספק אם יגלידו". בהקשר זה הפנה בית המשפט לתסקירי קורבנות העבירה שהוגשו לו וכן לעדותם של המתלוננים בפניו.

מתסקיר קורבן העבירה ביחס למתלונן א' עולות תחושות הכאב וההשפלה שחש והעובדה שלאור פערי הכוחות, היה קל למערער לנצל את המתלונן. התסקיר מתאר את קשייו של א' הן במישור החברתי והן בשילוב במסגרות השונות, לרבות תסמינים פוסט טראומטיים והתפרצויות זעם שחווה. עוד עולה מהתסקיר, כי חווה תחושות חרדה, חוסר

אונים ופגיעה קשה בדימוי העצמי ובתפיסת הערך הגברי שהוא מייחס לעצמו. כתוצאה מכך, הוא עוסק במחשבות אובדניות, סובל מקשיים שפוגעים ביכולתו לתפקד באופן חיובי כאב וכבן זוג, וכן מתקשה בתעסוקה.

מתסקיר קורבן העבירה ביחס למתלונן ד' עולה, כי הוא מתאר שחיי נתקעו וחש תחושות אשמה עקב פגיעות המערער בו. כעולה מן התסקיר, ישנה התרשמות מתמונת נזק קשה וכי הוא עסוק בניסיון שלא להתמודד באופן ישיר עם הפגיעות ומשמעותן. בזמן הפגישה חש תחושות מחנק ולחץ, ואף ניסה לטשטש חלק מן הנזקים שנגרמו לו.

22. בית המשפט המחוזי ציין כי במסגרת הטיעונים לעונש, לקראת גזר הדין המשלים, מיתנה המשיבה את עמדתה העונשית בעקבות זיכוי של המערער מעבירת גרם מעשה סדום. עם זאת, הודגש כי במסגרת האישום הראשון, בוצעו בא' עבירות רבות של מעשי סדום בהיותו קטין, שעה שהמערער היה בגיר, וזאת על פני תקופה של 8 חודשים; וכן עבירות רבות נוספות בהן היה המערער קטין על סף בגירות. לעניין זה הודגשו, בין היתר, מספרם הרב של המעשים, תדירותם, הפרשי הגילים שבין המערער לבין א' והנזקים שנגרמו לא' בעקבות האירועים.

אשר למעשים שבהם הורשע המערער במסגרת האישום השני, הודגש כי עבירה אחת בוצעה כאשר המערער היה קטין, ועבירה שניה בוצעה עת היה בגיר. בנוסף, נקבע כי המעשים שבוצעו ממוקמים ברף העליון, וניתן משקל לפער הגילאים המשמעותי (של 5 שנים) בין המערער לבין ד'. כמו כן, בית המשפט הדגיש את חוסר לקיחת האחריות מצד המערער לאורך כל הדרך.

23. בית המשפט אף שקל את טיעוני המערער והתייחס לתסקיר שהתקבל בעניינו, ולפיו המערער כיום נשוי, אב לילדים ועובד לפרנסתו. ואולם, לאור העובדה כי לא קיבל אחריות לביצוע המעשים, לרבות הכחשת היכרות עם המתלוננים, שירות המבחן נמנע מלתת המלצה בעניינו. המערער חזר וטען בדבריו כי לא ביצע את המעשים, הוסיף כי "עבר חיים קשים" וכי אחד המתלוננים הגיש נגדו תביעה כספית בסך 2.5 מיליון ש"ח. סנגורו של המערער טען כי חלפו כ-16 שנים מאז האירועים מושא כתב האישום - החקירה נפתחה בשנת 2012, וכתב האישום הוגש רק בשלהי שנת 2015 - ולכן ביקש לתת משקל רב לשיהוי ההליכים בתיק זה.

עוד הדגיש בית המשפט את היותו של המערער קטין בעת ביצוע חלק מהמעשים בהם הורשע, את העובדה כי עבר מעל לעשור מאז שבוצעו העבירות, וכעת המערער מנהל אורח חיים נורמטיבי, ואין לו עבר פלילי מלבד הליך זה.

24. לאור כל האמור, קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם לגבי האישום הראשון הוא בין 6 ל-12 שנות מאסר; ולגבי האישום השני בין 5 ל-7 שנות מאסר.

בהקשר זה נקבע כי, מחד גיסא, הואיל והמערער זוכה ממספר אירועים אשר יוחסו לו באישום הראשון בכתב האישום כאמור, יש להקל בעונשו; ומאידך גיסא, יש לתת משקל לכך שמדובר בחלק קטן ממעשים אחרים רבים מאוד, קשים ופוגעניים, בהם הורשע המערער במסגרת שני האישומים. בנוסף, חלק לא מבוטל של המעשים בוצעו כאשר המערער היה כבר בגיר - ועל כן נקבע כי משקל הגריעה מעונש המאסר צריך להיות נמוך יחסית.

25. בסופו של יום, גזר בית המשפט המחוזי על המערער עונש מאסר בפועל לתקופה של 7 שנים וארבעה חודשים (הפחתה של 8 חודשי מאסר מהעונש שנגזר על המערער בגזר הדין המקורי); 6 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים; וכן תשלום פיצוי כספי בסך 50,000 ש"ח לכל אחד מהמתלוננים.

תמצית טענות הצדדים בערעור

26. הערעור שלפנינו מופנה הן כלפי הרשעתו של המערער והן כלפי חומרת העונש. בערעורו, שב המערער על הכחשתו הגורפת לעניין היכרותו עם המתלוננים וביצוע העבירות המיוחסות לו.

לטענת המערער, העובדה שבית המשפט המחוזי זיכה אותו בהכרעת הדין החדשה מחלק מהמעשים שיוחסו לו בכתב האישום, מעמידה בסימן שאלה את הכרעת הדין כולה, ומבטלת את היתרון של הערכאה הדיונית על פני ערכאת הערעור. זאת מאחר שבית המשפט המחוזי שינה את הכרעת דינו מבלי לשמוע ראיות נוספות.

נוסף על כך, המערער טען שבגרסאות המתלוננים סתירות רבות ואי דיוקים, באופן שאינו מאפשר לקבוע מעבר לספק סביר כי המערער ביצע את המעשים המיוחסים לו. כך למשל, המתלונן א' מסר גרסה לא סדורה והתבלבל בעדותו מספר פעמים לעניין הזמנים והמקומות בהם התרחשו האירועים. סתירה נוספת מצויה בעדותו של א' אשר העיד שהוא וד' חברי ילדות קרובים, אך מאידך גיסא, א' טען שלא ידע שגם ד' העיד במשטרה כי המערער פגע גם בו. בשל כך, לטענת המערער, לא ניתן היה להעדיף את גרסת המתלוננים על פני גרסתו.

אשר להיכרותו של המערער עם המתלוננים, נטען כי לא ניתן להוכיח כי המערער שיקר בנוגע לאי היכרותו את המתלוננים, ומלבד טענות בעלמא שהובאו מפי אחיהם של המתלוננים, אין בנמצא ראיה אובייקטיבית לכך.

בנוסף נטען, כי עדי התביעה שהובאו, הוריו ואחיו של א' וכן אחיו של ד', הינם בגדר עדויות שמיעה בלתי קבילות, שכן תיארו ששמעו את הסיפור מאחר, ולא ניתן לקבוע כי הן תומכות בגרסת המתלוננים.

עוד טען המערער, כי זיכרונותיהם של המתלוננים עוותו בעקבות הזמן שחלף - עברו מעל עשר שנים בין האירועים ובין מועד מתן עדותם של המתלוננים. לפי הטענה, המתלוננים נחשפו ל"מזהמים" רבים כך שזיכרונם את שאירע איננו שלם ומדויק.

אשר לתיקונים שבוצעו בכתב האישום, טען המערער כי מדובר בשינויים מהותיים, והליון על כך שעל אף פרק הזמן הארוך שחלף לאחר סיום החקירה ועד הגשת כתב האישום (כ-3 שנים), המשיבה עוד הוסיפה וביקשה לערוך שינויים בכתב האישום.

נוסף על כך, חזר המערער על טענותיו המקדמיות, כפי שנטענו בהליך דלמטה, וביניהן, כי לא קוימה חובת

היידוע בעניינו, דבר אשר הוביל לפגיעה בזכותו לשימוע בטרם הוגש כתב האישום נגדו; אישור העמדה לדין שניתן לא עמד בדרישות החוק משום שניתן בחלוף 8 שנים מעת ביצוע העבירות ושנה טרם הגשת כתב האישום; השיהוי בן ה-3 שנים מביצוע פעולות החקירה ועד הגשת כתב האישום צריך להוביל לביטול כתב האישום בעניינו.

עוד הלן המערער, כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר לא העניק משקל למחדלי המשטרה, אשר בין היתר, איבדה בתיק זה שתי הקלטות אשר תיעדו תרגילי חקירה שבוצעו בין המערער לבין האחים של המתלוננים. לטענת המערער, אובדן הקלטות עולה כדי נזק ראיתי, ואילו היו נשמרות ההקלטות - תוכן היה מחזק את גרסת החפות שלו. בנוסף, טען המערער בהקשר זה, כי המשטרה לא ניסתה לאתר את האדם הנוסף שביצע את המעשים יחד עם המערער במקווה, בהתאם לכתב האישום, או למצוא עדים נוספים.

כמו כן, השיג המערער על העונש שנגזר עליו. לטענתו, בית המשפט המחוזי לא נתן משקל מספק למעשים מהם זוכה; לא ניתן משקל ראוי לזמן הרב שחלף מאז ביצוע העבירות הנטענות ועד להגשת התלונה נגדו; לפרק הזמן שחלף מהגשת התלונה ועד להגשת כתב האישום; ולעובדה שהמערער נדרש להמתין זמן רב נוסף לצורך כתיבת הכרעת הדין החדשה. המערער ביקש לראות בסוגיית חלוף הזמן כשיקול ענישתי.

בנוסף נטען, כי בית המשפט המחוזי לא שקל באופן הנדרש את קטינותו של המערער בעת ביצוע העבירות הנטענות, ואת היעדר עברו הפלילי. כמו כן, נטען כי יש לתת כיום משקל רב לשיקולי השיקום של המערער על פני שיקולי ההרתעה, מאחר שמאז העבירות הנטענות ועד עתה, המערער שמר על אורח חיים נורמטיבי, לא ביצע כל עבירה, נישא והפך לאב לשלושה ילדים קטנים.

לבסוף טען המערער, כי הפגמים בהתנהלות המשיבה ומחדלי המשטרה, מקימים בעניינו טענה של "הגנה מן הצדק", שיש בה כדי להשפיע על עונשו.

27. מנגד, טוענת המשיבה, כי יש לדחות את הערעור על שני חלקיו.

המשיבה בטיעוניה סומכת ידיה על הכרעת הדין המרשיעה, אשר מבוססת על קביעות עובדה וממצאי מהימנות. לטענת המשיבה, בית המשפט המחוזי התרשם מהמתלוננים ומהעדים בתיק באופן בלתי אמצעי, וקביעות המהימנות בין הכרעת הדין הראשונה להכרעת הדין החדשה לא השתנו כלל והן שרירות וקיימות. לכן יש לדחות את טענות המערער בעניין זה.

אשר לטענת המערער כי עדות המתלוננים מלאה בסתירות, טענה המשיבה כי משהמערער סירב להגיש את הודעות המתלוננים במשטרה במהלך ניהול התיק, הוא מנוע מלטעון לסתירות ביחס להודעות אלה.

לגופו של עניין, טענה המשיבה כי המערער לא הצביע על סתירות מהותיות בגרסת המתלוננים והסתפק

באמירות כלליות ובדוגמאות שוליות. כך למשל, לענין עדותו של א', אשר העיד שהוא וד' חברי ילדות קרובים, ומאידך גיסא טען שלא ידע שגם ד' העיד במשטרה ביחס לפגיעותיו של המערער בו, טענה המשיבה, כי המערער לא הביא אף ראיה לסתור את עדותו של א' בענין זה. ויתירה מכך, המתלונן ד' מחזק את עדותו של א' בענין זה.

עוד טענה המשיבה בהקשר זה, כי אף אם קיימים אי דיוקים מסוימים בעדותו של א', הרי שהם לא מהותיים ואינם יורדים לשורשם של המעשים. לטענת המשיבה, אין לצפות ממתלונן בעבירות מין אשר העיד בחלוף כ-10 שנים על אירועים שהתרחשו במשך כשנה, ובוצעו מספר פעמים בשבוע, לזכור במדויק איזה אירוע קדם למשנהו.

אשר לטענותיו של המערער בענין "זיכרונות מודחקים", טענה המשיבה כי טענה זו נטענה לראשונה בשלב הערעור וברי כי אין בה ממש. המערער מעולם לא טען בערכאה הדיונית כי מדובר ב"תעוטי זיכרון", אלא טען לאורך כל הדרך, שהוא לא מכיר את המתלוננים, וניסה לשכנע בדבר קנוניה שרקמו המתלוננים נגדו עבור בצע כסף. לטענת המשיבה, מדובר בטענה חסרת כל בסיס, ומאחר שהטענה לא התבררה בבית המשפט קמא, ניסיונו של המערער לטעון טענה עובדתית חדשה בשלב הערעור, דינה להידחות על הסף.

בהתייחס לטענת המערער כי ראיות התביעה שהובאו מהוות עדות מפי השמועה, טענה המשיבה כי לא רק שלא מדובר בעדות שמועה, אלא לעדויותיהם של המתלוננים ישנם חיזוקים רבים וביניהם עדויות המתלוננים עצמם, אשר משמשות כחיזוק ראייתי זו לזו.

בנוסף, ובהקשר זה, הדגישה המשיבה, כי אביו של א' העיד כי לאחר מספר שנים שא' חשף בפניו את הפגיעה, הוא ראה את המערער בשכונה מספר פעמים והזהיר אותו לבל יתקרב בשנית לבנו. האב אף העיד על מצבו הנפשי של א', תיאר את הירידה הדרסטית שלו בלימודים לאחר הפגיעה, ואת מצבו הנפשי מהעת האחרונה לקראת המשפט; כך אף לגבי עדותו של אחיו שלא', אשר אף הוא העיד כי הזהיר את המערער; ואף ביחס לעדותה של אמו של א', אשר העידה על מצבו הנפשי של בנה לאורך השנים מאז הפגיעה. לטענת המשיבה, ברור הוא כי לא מדובר בעדויות מפי השמועה כטענת המערער.

אשר לאחיו של ד', אשר העיד על אופן החשיפה של הפגיעה, הפנתה המשיבה לתיאור האח כי בחור בשם ש' ל' מבית הכנסת סיפר לו שאחיו נפגע על ידי המערער. לטענת המשיבה, אכן עדות זו הינה עדות מפי השמועה, ואולם לאחר מכן, העיד אחיו של ד', כי לאחר השיחה עם ש' ל' הוא פנה לד' ובירר איתו על אודות הפגיעה, וד' אישר את המעשים. משכך, יש להעניק משקל לעדות זו, אשר שמעה מפי קורבן העבירה את שנעשה בו.

אשר לגרסתו המכחישה של המערער, טענה המשיבה כי אין מחלוקת שהמערער מכיר את אחיהם של המתלוננים, אשר העידו בהליך קמא. המערער אף לא הכחיש, במהלך העימות שנערך עימם, שהוא חבר שלהם, ואף ביקש לשוחח איתם ביחידות לאחר העימות. לטענת המשיבה, עדותו המהימנה של אחיו של א' לפיה "בהחלט הנאשם מכיר את אחי, אני גם ראיתי אותם בעבר משוחחים" (עמ' 191 לפרוטוקול הדיון) שוללת את גרסתו של המערער שנועדה להרחיק את עצמו מהמיוחס לו.

נוסף על כך, טענה המשיבה, כי במהלך המשפט שוב ניסה המערער להרחיק את עצמו מהמעשים ומהמועדים הרלוונטיים לכתב האישום, וטען כי לא ייתכן שעבד במקווה כאשר היה בן 17, אלא עבד בחנות פירות וירקות. לטענת המשיבה, מלבד זאת שעדות זו סותרת את גרסתו המוקדמת יותר שמסר במשטרה לעניין זה, המערער לא הביא ראיה כלשהי, כגון תלוש משכורת או עדות מעסיק, על מנת לבסס את טענתו.

ביחס לטענותיו של המערער בדבר "מחדלי החקירה" של המשטרה, אשר איבדה את ההקלטות שתיעדו תרגילי חקירה שבוצעו למערער, טענה המשיבה, כי הן אחיו של א' והן אחיו של ד', יצאו לאחר העימות לשיחה פרטית עם המערער והקליטו את השיחה. על פי עדותו של אחיו של א', המערער הפליל את עצמו בשיחה זו. בית המשפט המחוזי מצא חיזוקים לעדותו של האח בתמליל של העדות, אשר בו תועדו דברי הנוכחים בחדר בטרם היציאה לתרגיל ואף לאחריו, ולכן מצא ליתן משקל לראיה זו, הגם שהקלטת לא היתה בנמצא.

בהקשר זה, הוסיפה המשיבה וטענה כי נוכח מצבור הראיות הנוספות הקיימות לחובת המערער בתיק, אין כלל הכרח להכריע בעניין זה.

בהתייחס לטענותיו המקדמיות של המערער, המשיבה סמכה ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי, ולפיה המשיבה עמדה בהוראות החוק ביחס לחובת היידוע ואישור ההעמדה לדין. בהקשר זה הדגישה המשיבה כי המשנה לפרקליט המדינה דאז אישר את הגשת כתב האישום בחודש דצמבר 2014. יחד עם זאת, ולאחר שהגשת כתב האישום התעכבה בעקבות פעולות נוספות שהתבקשו מהמשטרה, פנתה פרקליטות המחוז פעם נוספת למשנה לפרקליט המדינה, אשר בחן מחדש את התיק וחתם שוב על אישור העמדה לדין, בתאריך 29.12.2015 – יום הגשת כתב האישום. בנוסף, טענה המשיבה, כי אין בשיהוי בהגשת כתב האישום טעם המצדיק את ביטולו, אלא יש בו להוביל אך להקלה בעונשו של המערער, כפי שאכן נעשה בגזר דינו של בית המשפט המחוזי.

לעניין גזר הדין, טענה המשיבה כי מדובר בעונש ראוי, ההולם את אופי המעשים, ריבוי המעשים וגיל המתלוננים, ואין כל הצדקה להתערבותה של ערכאת הערעור בעניין זה.

דין והכרעה

28. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ובהכרעת הדין החדשה של בית המשפט המחוזי, ולאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור על שני ראשיו, להידחות, וכך אציע לחברי לעשות.

29. חלק הארי של טענות המערער מופנה כלפי ממצאי עובדה ומהימנות שקבע בית המשפט המחוזי. ואולם, כידוע, אין זה מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על-ידי הערכאה הדיונית, אשר התרשמה באורח ישיר ובלתי אמצעי מהעדויות שהובאו בפניה ומהשתלבותן במארג הראייתי (ראו, למשל, ע"פ 1781/19 קדיוליץ נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (1.10.2020); ע"פ 5705/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (25.8.2021)).

בהקשר זה, אני סבור, כי אין להתערב בהעדפתו הברורה של בית המשפט המחוזי את גרסתם של המתלוננים על פני גרסתו המכחישה של המערער.

בנוסף, אין בידי לקבל את טענתו של המערער, לפיה ההבדל בין הכרעות הדין שניתנו מוביל למסקנה כי אין כל יתרון לערכאה הדיונית על פני ערכאת הערעור. דין טענה זו להידחות מכל וכל, שהרי גם הכרעת הדין החדשה מתבססת על ממצאי המהימנות שנקבעו בהכרעת הדין הראשונה. הכל כפי שיפורט להלן.

מהכרעת דינו החדשה של בית המשפט המחוזי עולה כי זיכוי של המערער מאירועים מסוימים שיוחסו לו באישום הראשון נבע מטעויות המשיבה אשר נפלו בעת ניסוחו של כתב האישום, ולא בשל הערכתו מחדש את עדותו של המתלון א', שנמצאה על ידו כמהימנה ואותנטית, כאמור.

זיכוי של המערער נבע אפוא מהערכה מחודשת של בית המשפט המחוזי את האירועים כפי שהם פורטו בכתב האישום, ולבקשת המשיבה. הערכה זו לא פגמה בהתרשמותו של בית המשפט מעדותו של א' בפניו ובקביעה כי עדותו היתה מהימנה, עקבית ומפורטת. למותר לציין בהקשר זה, כי בכל הנוגע לפגיעות במתלון ד', אשר פורטו באישום השני, אין כל שינוי בין הכרעות הדין, ומשכך אין כל בסיס לטענת המערער בדבר הערכה שונה של עדותו.

אשר על כן, יש לדחות את טענת המערער לפיה על בית משפט זה להתערב בממצאי המהימנות שנקבעו.

30. יתירה מכך, כעולה מהכרעת הדין, בית המשפט המחוזי קבע קביעות מהימנות מובהקות לגבי עדות המתלוננים. כך נקבע כי א' ידע להפריד בין האירועים והמקומות השונים בהם בוצעו העבירות, וידע לתאר במדויק את המקומות בהם נפגע. א' אף תיאר את הכאב הפיסי שגרם לו המערער, את בכיו, ואת רגליו הרועדות - תיאורים המעידים על הזיכרון המוחשי שנצרב בליבו ובגופו.

אף בצפייה בעימות שבוצע בין א' לבין המערער, ניתן להתרשם מהאותנטיות של עדותו של א', אשר הטיח במערער את המעשים שביצע בו בילדותו ודבק בהם ללא היסוס אל מול הכחשתו הקרה של המערער, לפיה הוא אפילו אינו מכיר אותו (מוצג ת/7א).

גם ביחס לעדותו של ד' נקבע כי היא אופיינית בכנות רבה, ובאותנטיות. ד' לא הגזים ולא העצים את האירועים ועמד על כך שהמערער אף פעם לא הכה אותו או כפה את עצמו עליו. כך גם תיאר באופן מוחשי את הכאב הפיזי הרב שגרם לו המערער.

הנה כי כן, מקריאת עדותם של המתלוננים ומהקביעות הברורות שבהכרעת הדין, לא ניתן להעלות ספק בכך כי המתלוננים העידו עדות אמת ביחס למעשי המערער בהם, כי הם נמנעו מלהעצים את האירועים שאירעו, וכי אין להם אף מניע להעליל על המערער.

31. אשר לטענת הסנגור בדבר סתירות ואי דיוקים מסוימים בעדותו של המתלונן א', אעיר כי הערכאה הדיונית התייחסה לעניין זה, וקבעה כי אין בכך כדי לפגום במהימנות עדותו. זאת במיוחד, לאור התרשמות בית המשפט המחוזי מהמתח הנפשי שבו היה נתון בעת מתן עדותו, מסערת הרגשות שחש, ומהלחץ שהפעיל עליו הסנגור בחקירה הנגדית.

הלכה ידועה היא כי ניתן לבסס ממצאים עובדתיים על עדותו של נפגע עבירות מין חרף קיומם של אי דיוקים. הטראומה אותה חוו נפגעי עבירות מין פוגמת, פעמים רבות, בעקביות עדותם ובשלמותה (ראו: ע"פ 7307/18 פלוני' מדינת ישראל (11.11.2019); ע"פ 6080/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 27 (21.7.2021)).

הדברים אף נכונים לענייננו. בחינת הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי מעלה כי "הגרעין הקשה" של עדות המתלוננים מוצק דיו, ומלמד על כך שחוו את האירועים כפי שתיארו אותם, ועל כך שהמערער הוא זה שביצע אותם. לא מצאתי מקום להתערב בקביעות המהימנות הברורות של בית המשפט המחוזי, כאמור, אשר רכש אמון מלא לעדות המתלוננים, ואין בידי לקבל את טענות המערער בנושא זה.

32. בהתייחס לטענותיו המקדמיות של המערער, אשר נטענו גם בהליך דלמטה, איני מוצא כל דופי בקביעותיו של בית המשפט המחוזי בעניין זה, אשר בחן את הטענות ודחה אותן, ואיני רואה טעם לחזור על הדברים. רק אציין, ביחס לטענת המערער כי עומדת לו "הגנה מן הצדק", כי בית המשפט המחוזי אכן העניק משקל לא מבוטל לשיהיו ולהתמשכות ההליכים בתיק, בבואו לגזור את העונש, זאת בין יתר השיקולים שהובאו בחשבון. על כך שבנסיבות מסוימות, ניתן לרפא את הפגיעה בנאשם באמצעות הקלה בעונשו (ראו לדוגמה ע"פ 10715/08 ולס נ' מדינת ישראל (2009); רע"פ 4070/18 שנירנ' מדינת ישראל (2018); פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 97-98 (2018)).

33. אשר לטענתו של המערער בדבר "תעתועי זיכרון"-לא זו בלבד שטענה זו נטענה לראשונה במסגרת הליך הערעור, היא נטענה בעלמא, אין לה כל ביסוס בחומר הראיות ודינה להידחות. בית המשפט הרשיע את המערער על בסיס עדותם המהימנה של המתלוננים, בצירוף מספר חיזוקים שעלו מהחומר הראייתי, כפי שפורט לעיל, בדבר שרשרת חשיפת המעשים, עליה העידו אנשים שונים; מצבו הנפשי של א' בעקבות חשיפת האירועים; העימותים שנערכו בין אחיהם של המתלוננים לבין המערער; השיחות שקיימו אביו ואחיו של א' עם המערער, אשר לגביהן נקבע כי המערער מסר במסגרתן "הודאה משתמעת"; וכן עדויות המתלוננים עצמם, אשר מהוות חיזוק האחת לרעותה.

34. אשר למצב הנפשי בו היה שרוי א' לאחר חשיפת המעשים, מצב עליו העידו הוריו, אחיו הגדול והוא עצמו, קבע בית המשפט המחוזי כי מדובר בחיזוק נוסף העולה מחומר הראיות. לא למותר לציין כי מצבו הנפשי של נפגע העבירה מהווה חיזוק שעולה כדי ראיה מסייעת. מדובר בראיה אובייקטיבית שיש בה כדי לתמוך בעדותו של א' (ראו פסק דיני ב- ע"פ 6080/20 פלוני נ' מדינת ישראל (21.7.2021), וראו גם: ע"פ 8680/11 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (5.6.2013); ע"פ 5348/15 פלוני נ' מדינת ישראל (3.4.2016)).

35. זאת ועוד, כפי שנקבע, עדויות המתלוננים משמשות כחיזוק ראייתי זו לזו: שני המתלוננים העידו על המעשים שאירעו במחסן המקווה; שניהם זכרו ותיארו באופן דומה את מבנה המקווה עצמו; שניהם העידו על פגיעה דומה שכללה מעשי סדום אנאליים ואוראליים; שניהם תיארו את השימוש שעשה המערער בשקית הסבון שהיתה ברשותו,

עובר להחדרת איבר מינו של המערער לפי הטבעת של כל אחד מהם; עוד העידו המתלוננים באופן דומה על התנהלות המערער כלפיהם, כיצד התבטא בצורה שהלחיצה אותם לשתף פעולה, ואף אמר להם "דברי הרגעה" בזמן ביצוע העבירות.

לא למותר לציין, כי עדויות המתלוננים בהקשר זה יכולות אף לשמש כתוספת ראייתית מסוג סיוע, זאת מאחר שיש לראות בעדויותיהם כעדות על מעשים דומים.

בספרות המשפטית ניתן למצוא בהקשר זה את הדברים הבאים:

"העיקרון המכשיר עדות על מעשים דומים נעוץ במסקנה המתחייבת מן הדמיון שבין המעשה נושא האישום לבין מעשים שביצע הנאשם בהזדמנויות אחרות." (יניב ואקי דיני ראיותכרך ב', עמ' 978 (2020)).

כך למשל, בעניין פלוני, התייחס בית המשפט למעשיו של המערער, בעת שביצע עבירות מין בשלושה אחים, כבעלי דפוס התנהגות קבוע, וסיווגם כ"מעשים דומים", זאת מאחר שהמערער נהג לצחוק או לגחך במהלך המעשים. עוד קבע בית המשפט בעניין זה, כי דפוס פעולה זה של המערער מהווה ראית סיוע (ראו: ע"פ 7440/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (6.8.2017)).

בעניינו, כאמור, העידו המתלוננים, מעבר לפגיעות עצמן, על פרטים דומים לגבי המקום במקווה, על השימוש בסבון עובר להחדרת איבר מינו של המערער, ובכל הנוגע לדברים שאמר המערער במהלך המעשים עצמם. הנה כי כן, עדויות המתלוננים מחזקות ואף מסייעות אחת לשניה: בעדויות של שניהם קיימים מאפיינים דומים, מבחינת אופי המעשים המיוחסים למערער, המקומות שבהם בוצעו העבירות, והאופן בו דיבר אליהם המערער.

יוצא איפוא, כי לפנינו דפוס של מעשים דומים, עליו העידו המתלוננים, ואשר מהווה תוספת ראייתית התומכת בגרסתם. וזאת, לצורך הקביעה כי במקרה זה עדויות המתלוננים משמשות חיזוק זו לזו.

36. אשר לטענותיו של המערער כי עדויות עדי התביעה שהובאו הינן בגדר עדויות שמיעה בלתי קבילות – אין בידי לקבל את הטענה. העדויות שהובאו, ואשר פורטו לעיל, נמצאו כמקור לחיזוק ראייתי לגרסתם המתלוננים, ואין יסוד להתערב בכך. בהקשר זה אעיר, כי אף אם עדותו של אחיו של ד' בדבר אופן חשיפת הפגיעה הינה בגדר עדות שמועה (שכן האח העיד כי נודע לו על דבר הפגיעה מש' ל', אותו פגש בבית הכנסת, והוא אשר סיפר לו על הדברים), יש להעניק משקל לכך שד' עצמו אישר בפני אחיו את דבר הפגיעה.

37. המערער הצביע על כמה מחדלים בחקירת המשטרה וטען כי הם עולים כדי נזק ראייתי. אין לקבל את טענותיו.

אכן, הקלטות אשר תיעדו את תרגילי החקירה שבוצעו למערער אבדו למשטרה, ואולם, בנוגע לתרגילי החקירה

בין המערער לבין אחיו של א', ישנו מזכר ממסירת הקלטת בו נרשם כי האח אומר שהמערער הודה בפניו בהקלטה. זאת, עוד בטרם ידע האח כי הקלטת תאבד. אף בנוגע לתרגיל החקירה בין המערער לבין אחיו של ד', ישנו רישום אותו ערך השוטר ניר בן חיים, לאחר שהאזין להקלטה שהקליט האח. רישום זה נעשה בזמן אמת, ובית המשפט המחוזי העניק לו משקל ראייתי מלא. בעניין זה, אף קיים מזכר של החוקר רן ישראלי בנוגע לחלק מההקלטה אותה הוא שמע, אשר מחזק את עדותו של האח.

הנה כי כן, בית המשפט המחוזי דן בטענות ל"קיפוח" הגנת המערער, דחה אותן לגופן, ואין עילה להתערב במסקנותיו. לעניין זה, קבעתי בפרשה אחרת את הדברים הבאים, אשר נכונים אף לענייננו אנו:

"בחינת הטענות לגופן מעלה כי המערער טוען לחסרים שונים בחומר הראיות, אולם המכלול הראייתי מוכיח, כמתואר, את האשמה למעלה מספק סביר. המחדלים הנטענים – כל אחד לחוד וכולם יחד – אינם פוגמים ב'יש' הראייתי." (ע"פ 9284/17 חורש נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (5.3.2020)).

38. לקראת סיום, אתייחס לגזר דינו של בית המשפט המחוזי. מן המפורסמות כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בחומרת העונש שנגזר על-ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים בהם ניכרת סטייה קיצונית ובולטת ממדיניות הענישה המקובלת בנסיבות דומות (ראו למשל: ע"פ 6807/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (24.4.2018); ע"פ 4121/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (1.7.2021)).

המערער פגע בשני מתלוננים קטינים, וביצע בהם עבירות מין חמורות במשך תקופה ארוכה ובמספר רב של הזדמנויות. המערעריניצל את המתלוננים, תוך שהוא מפעיל עליהם לחצים ומנצל את פער הגילים בינו לבינם. בנוסף, המערער לא חסך מהמתלוננים את הצורך להעיד, שעל אף הרקע הדתי ממנו הם באים והמבוכה שחשו, הם אזרו אומץ ומסרו בבית המשפט עדות מפורטת וברורה בדבר המעשים שביצע בהם המערער. לכך יש להוסיף, שלאורך כל הדרך, המערער לא נטל אחריות על מעשיו הקשים והפוגעניים, והכחיש כל קשר או היכרות עם המתלוננים.

אציין כי ביום 3.11.2021, הוגשה לבית משפט זה הערכת מסוכנת נוספת ועדכנית בעניינו של המערער, ממנה עולה כי רמת מסוכנותו המינית של המערער פחתה והינה נמוכה.

לאחר שבחנתי את כלל הנסיבות, לא מצאתי כי העונש שנגזר על המערער סוטה ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות, אף יהיו שיאמרו שהעונש מקל עם המערער. לאור הנסיבות שפורטו, אני סבור, כי לולא חלוף הזמן מביצוע העבירה, העונש הראוי שהיה נגזר על המערער היה גבוה יותר.

בנסיבות העניין, בית המשפט המחוזי העניק משקל, בין יתר השיקולים, לשיהוי ההליכים בתיק, לכך שהמערער לא ביצע עבירות נוספות מאז האירועים מושא כתב האישום, וכי הקים משפחה בשנים שחלפו.

על יסוד כל האמור לעיל, אינני רואה כל מקום להתערב בעונש שהושת על המערער.

39. אשר על כן, אציע לחברי לדחות את הערעור כאמור, על שני חלקיו.

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה נ' הנדל:

אני מסכים.

המשנה לנשיאה

השופט ד' מינץ:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט י' ארון.

המערער יתייצב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 26.12.2021 עד השעה 10:00 בימ"רניצן, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתן היום, כ"א בכסלו התשפ"ב (25.11.2021).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה